

Täysistunto

Tiistai 20.4.2021 klo 14.00—15.03

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista

Hallituksen esitys HE 53/2021 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan, jolle lakivaliokunnan on annettava lausunto.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Ministeri Henriksson.

Keskustelu

14.02 **Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies, värderade talman! Koronaepidemia on vaikuttanut yritysten ja yhteisöjen toimintakenttään poikkeuksellisella tavalla. Keväisin näissä järjestetään perinteisesti paljon kokouksia eri muodoissa, mutta koronaepidemian aikana fyysistä kontaktia ja kokoontumisia on suositeltu välttämään.

Värderade talman! Coronaepidemin har haft en exceptionellt stor inverkan på företagens och sammanslutningarnas verksamhetsfält. Förra valborg trädde den första temporära lagen i kraft om bolagens, andelslagens och föreningarnas möjlighet att senarelägga sina möten och stämmor och dessutom underlättades möjligheterna för distansdeltagande och anlitande av ombud. Giltighetstiden för undantagsbestämmelserna som underlättade distansdeltagande och anlitande av ett ombud förlängdes förra hösten att gälla fram till slutet av juni 2021.

Koronaviruksen leviämisen hidastamiseksi ja kokousten järjestämiseksi luotettavalla ja ennakoitavalla tavalla on tarpeellista sallia myös tämän vuoden kevään ja kesän kokousten lykkääminen pidettäväksi tämän vuoden syyskuun loppuun mennessä. Lisäksi on tarpeen helpottaa etäosallistumista ja asiamiehen käyttöä. Toimiviksi havaittujen poikkeusmahdollisuuksien käytön jatkaminen vielä ensi vuoden kesään asti on tarpeen, jotta etäosallistumisen helpottamista ja verkkokokousten sallimista koskeva pysyvä lainsäädäntö voidaan valmistella huolellisesti ja saattaa voimaan aiheuttamatta häiriöitä ensi vuoden kevään kokousten järjestämiseen.

Näiden tarpeiden täyttämiseksi on nyt valmistunut uusi esitys laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta yhtiö- ja yhteisölaeista. Ehdotuksella sallitaan lain, yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan tämän vuoden keväällä tai kesällä pidettävän yhteisön osakkaiden tai jäsen-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2021 vp

ten kokouksen lykkääminen pidettäväksi viimeistään tämän vuoden syyskuussa. Lisäksi ehdotuksella jatketaan valtuutetun käyttöä ja muuta etäosallistumista osuuskunnan ja yhdistyksen kokouksiin helpottavien poikkeusten soveltamista.

Osuuspankkien, säästöpankkien, vakuutusyhdistysten, vakuutuskassojen sekä Hypoteekkiyhdistyksen osalta ehdotetaan pääosin vastaavia poikkeuksia. Ehdotuksen mukaan pörssiyhtiön yhtiökokous voidaan edelleen järjestää yhtiön hallituksen päätöksellä pelkäämättä etäkokouksena, johon kaikki osakkaat osallistuvat ennakkoäänestäen tai muuten etäosallistuen henkilökohtaisesti tai edustajaa käyttäen.

Ehdotus ei sisällä poikkeusta tilinpäätöksen laatimisen määräajasta, mikä kuuluu työ- ja elinkeinoministeriön toimivaltaan.

Laajalla lausuntokierroksella lakiehdotusta kannatettiin. Uuden väliaikaisen lain ehdotetaan tulevan voimaan mahdollisimman pian. Laki olisi voimassa, jos eduskunta näin päättää, 30. päivään kesäkuuta 2022 saakka, joten yritysten ja yhteisöjen ensi kevään kokousten sääntely olisi hyvissä ajoin tiedossa. Sääntelyn ennakoitavuus olisi omiaan edistämään yritysten ja yhteisöjen toimintavarmuutta.

Samalla ehdotetaan kumottavaksi voimassa oleva väliaikainen laki, jossa ei ole nyt ehdotettavaa mahdollisuutta kokousten lykkäämiseen.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Sitten edustaja Kiviranta.

14.06 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! On tärkeää, että vallitsevassa pandemia-tilanteessa turvataan mahdollisuus järjestää erilaiset kokoukset tartuntaturvallisuus huomioon ottaen ilman fyysisistä läsnäolovelvoitetta. Tässä hallituksen esityksessä on kyse väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja useista muista yhteisölaeista.

Erityisesti suurten pörssiyhtiöiden yhtiökokoukset ovat usein isoja tapahtumia, eikä niitä toistaiseksi voi järjestää tartuntaturvallisesti fyysisinä tapaamisina. Myöskään pienempiä kokouksia ei ole vallitsevassa tilanteessa järkevää järjestää fyysisesti, mutta yhtiöiden ja muiden organisaatioiden asioita on tietysti tärkeää saada päätetyksi. Näin ollen etäosallistumisen turvaaminen ensi vuoden kesäkuun loppuun asti on tässä kohtaa järkevä päätös. Tautitilanteen helpottaessa myös fyysiset kokoukset ovat tietysti mahdollisia ilman lain-säädännöllistä estettä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kiuru.

14.07 Pauli Kiuru kok: Arvoisa rouva puhemies! Niin kuin ministeri ja edustaja Kiviranta totesivat, tässä on kysymys väliaikaisesta osakeyhtiölain, asunto-osakeyhtiölain, osuuskuntalain ja yhdistyslain jatkamisesta, nimenomaan väliaikaisesti ja nimenomaan sen takia, että tämä koronavirus on meillä ikävänä seuralaisena. Tarkoitus on, että tämä olisi voimassa kesäkuun 22 loppuun.

Niin kuin tässä aikaisemmin on todettu, esimerkiksi pörssiyhtiöitä edustavat tahot ovat toivoneet tälle jatkoa. Samoin tämä on hyvin linjassa sen kanssa, mitä esimerkiksi talousvaliokunta viime vuoden puolella totesi mietinnössään, silloin kun tätä ensimmäisen kerran tehtiin. He totesivat, että on tarpeen jatkaa poikkeussääntelyä 30.6.21 jälkeen, mikäli tautitilanne niin edellyttää, ja valitettavasti se toistaiseksi niin edellyttää. Tässä suhteessa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2021 vp

voin kyllä sanoa, että hallitukselta ihan tyydyttävä tai hyvä esitys, jota myös oppositiosta on syytä tukea.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ari Koponen.

14.08 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Esityksen tarkoituksena on jatkaa syksyllä 2020 säädetyä määräaikaisen lain säännösten voimassaoloa niin, että pörssi- ja First North-listayhtiöt voivat järjestää yhtiökokouksensa kokonaan etänä. Nämä yritykset ja muut yhteisöt ovat joutuneet korona-aikana toimimaan jo muutenkin etänä, joten yhteisöjen hallitukset tarvitsevat myös riittävästi keinoja järjestää kokoukset yhteisöjen tarpeiden, resursien ja terveydensuojeluvaatimusten mukaan myös jatkossa. Näiden yritysten ja yhteisöjen päätöksenteon häiriöttömyyden turvaaminen on kaikkien edun mukaista, ja aivan kuin edustaja Kiuru sanoi, myös oppositiosta tätä on helppo kannattaa.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Soinikoski.

14.09 Mirka Soinikoski vihr: Arvoisa rouva puhemies! Covid-19-epidemian vuoksi Yhteisöllinen kansalaistoiminta 2020 -työryhmä ehdotti helmikuussa 21 julkaistussa mietinnössä väliaikaisen lain voimassaolon jatkamista kesäkuun 22 loppuun asti sekä yhdistyslakiin väliaikaista lakia vastaavia säännöksiä etäosallistumisen helpottamisesta ja lisäksi verkkokokousten sallimista perinteisen yhdistyksen kokouksen ja valtuutettujen kokouksen vaihtoehtona.

Ennen yhteisöjen kevään 21 kokouksia meillä ei ole käytettävissä riittävästi tietoa etäosallistumiskäytännöistä oloissa, joissa yhteisöillä ja osakkailla ja jäsenillä on valmiudet käyttää kaikkia väliaikaisen lain sallimia mahdollisuuksia etäosallistumiseen. Väliaikaisen lain voimassaolon jatkamisen myötä pysyvän etäosallistumista ja verkkokokouksia koskevan sääntelyn valmistelussa voidaan hyödyntää vuoden 21 kokouksissa kehittyviä etäosallistumiskäytäntöjä sekä edellä mainitun mietinnön ja selvitysten ehdotuksia ja niistä saatuja palautteita.

Aluehallintovirastot ovat muuttaneet tulkintaansa tartuntatautilaista ja kokoontumislaista niin, että pääsääntöisesti yhtiökokoukset ja muut vastaavat sääntömääräiset tai lakimääräiset kokoukset eivät ole yleisötilaisuuksia tai yleisölle avoimia tilaisuuksia tartuntatautilaissa ja kokoontumislaissa tarkoitettussa mielessä. Tämä koskee asunto-osakeyhtiöitä, osakeyhtiöitä, osuuskuntia sekä rekisteröityjä yhdistyksiä. Tällaisia kokouksia eivät siten yleensä koske aluehallintoviraston määräämät kokoontumisrajoitukset. Sen sijaan tartuntatautilain 58 c §:n määräykset terveysturvallisuudesta koskevat yhtiökokouksen tai muun tahon järjestäjää. Jos kokous järjestetään paikan päällä, se pitää järjestää terveysturvallisesti.

Arvoisa rouva puhemies! Demokratian kannalta on tärkeää, että tarjolla on vaihtoehtoisia osallistumisen ja vaikuttamisen tapoja. Näin yhteistyö, yhteisöllisyys ja luottamus vahvistuvat. Etäosallistumisen piiriin on hyvä saada kaikki yhteiskunnalliset ja yhteisölliset toimijat. Siksi on hyvä, että näitä mahdollisuuksia vahvistetaan myös pysyvällä lainsäädännöllä jatkossa. Osallistujien asuinpaikat ja liikkumismahdollisuudet vaihtelevat, ja tämä lakiesitys lisää ihmisten yhdenvertaisuutta. Myös koronarajoitusten tai karanteenin takia estyneen osallistuminen on mahdollista etäyhteyksien kautta, jos muu vointi sen salli.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Heinonen.

14.12 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Haluan myös antaa kiitosta ministeri Henrikssonille. Tämä esitys on hyvä, odotettu ja tervetullut jatko tämän koronapandemian aikana. Osakeyhtiöt, asunto-osakeyhtiöt, osuuskunnat sekä yhdistykset yhdistyslain kautta ovat tässä lykkäyksessä mukana. Eli on mahdollisuus näitä kokouksia lykätä, niin kuin ministeri kertoi — mutta ennen muuta nämä etäkäytänteet.

Me olemme täällä salissa käyneet tästä asiasta aiemminkin keskustelua, ja esimerkiksi tiehoitokuntien kohdalla oli mielestäni hyvä keskustelu, missä tuotiin esille myös sitä, että näitä käytänteitä kannattaa ehkä ottaa pysyviksikin malleiksi. Aika usein, kun nyt puhutaan monipaikkaisuudesta, ihmisillä on koti toisessa kunnassa ja mahdollisesti pari muutaakin, työpaikka jossain tai sitten vapaa-ajan asunto toisaalla, ja myös metsäomaisuutta on aika monilla kaupunkilaisilla. Silloin tiehoitokuntiin ja näihin liittyvät kokoukset on järkevää pystyä jatkossakin hoitamaan etäyhteyksin.

Tämä on myös tietynlainen esteettömyyskysymys. Vaikka me, ketkä olemme tottuneet menemään kokouksiin paikan päälle, koemme tämän jollain tavalla vähän ehkä vaikeaksi tai ehkä kaipaammekin niitä livekokouksia ja paikan päällä olo -kokouksia, niin olen saanut myös toisenlaista palautetta, jossa ihmiset ovat todenneet, että on ollutkin mukavaa, kun on päässyt osallistumaan vaikkapa kyläyhdistyksen kokoukseen tai tiehoitokunnan kokoukseen, johon muulloin ei ole ollut mahdollista osallistua. Sen takia toivon ja kysyisin ministeriltä: onko mietitty, onko keinoja tehdä tätä ehkä pysyvämmäksikin, vai onko se niin, että jokaisen yhdistyksen, jokaisen tiehoitokunnan, jokaisen asunto-osakeyhtiön ja muiden täytyy tehdä nämä päätökset erikseen sääntömuutosten kautta?

Tietysti myös verkkoesteettömyys nousee näissä sitten omana kysymyksenään esille, ja olisi hyvä, että meille syntyisi tällaisia järjestelmiä ja pohjia kokousten ylläpitämiseen. Tämän tiehoitokuntakohdan käsittelystä muistan, kun ainakin edustaja Kivisaaren kanssa kävimme keskustelua täällä salissa siitä, että myös äänestystilanteet ja tämäntyyppiset saatavat tulla ajankohtaisiksi näissä etäkokouksissa ja silloin voisi olla paikallaan, että tämän tyyppisessä tietoyhteiskunnassa, missä me elämme, meillä olisi jokin yhteinen ohjelmisto, järjestelmä, minkä ympärillä näitä voitaisiin vastuullisesti ja hyvin tehdä.

Ja tietysti, ihan lopuksi, tietoliikenneyhteydet: Kannustan hallitusta kyllä niissä tekemään toimenpiteitä. Ne ovat edellytys sille, että näitä etäkokouksia voidaan myös meillä maakunnissa pitää.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kivisaari.

14.15 Pasi Kivisaari kesk: Arvoisa puhemies! Paitsi että tietysti kiitän ministeriä tästä esityksestä, niin kiitän myöskin edustaja Heinosta varsin analyyttisestä ja hyvästä puheenvuorosta.

Puhemies! Olemme yli vuoden ajan joutuneet temppuilemaan erilaisten poikkeamien kanssa, ja tässäkin on kyse juuri siitä. Tässä esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki jälleen väliaikaisista poikkeamista osakeyhtiö-, asuntoyhtiö-, osuuskunta-, yhdistys- ja eräistä muista yhteisölaeista.

Koronastahan me totta kai opimme koko ajan uutta, ja ehkä pystymme paremmin ennustamaan sen käyttäytymistä tulevaisuudessa. Koronakriisin alussa säädettiin monia poikkeuslakeja, joilla pyrittiin helpottamaan ihmisten ja yritysten toimintaa koronan aikana.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2021 vp

Poikkeuslakien voimassaoloaika pyrittiin yhtäältä säätämään tarpeeksi pitkäksi mutta toisaalta myöskin varovaisen lyhyeksi. Näille poikkeuslaeille on siten säädetty jatkoaikaa uuden tiedon valossa.

Esityksen tarkoituksena on toki mahdollistaa yhtiökokousten järjestäminen kokonaan etäosallistumiseen perustuen. Kevään ja kesän 21 yhtiökokoukset olisi mahdollista myös lykätä pidettäväksi syyskuun 21 loppuun mennessä. Menettely on siis sama kuin mistä sovittiin keväällä 20 säädettyssä väliaikaisessa laissa viime vuoden osalta.

Puhemies! Hallituksen esityksessä mainittujen yhteisöjen päätöksenteon helpottaminen ja häiriöttömyyden turvaaminen on yhteiskunnan etujen mukaista.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Essayah.

14.17 Sari Essayah kd: Arvoisa rouva puhemies! Aivan kuten kollegat täällä monessa puheenvuorossa ovat todenneet, tämä lainsäädäntö on ehdottomasti tarpeellinen. Ja tämä väliaikainen poikkeaminen yhteisö- ja myöskin yhtiölainsäädännöstä, jolloinka me saamme näitä yhtiökokouksia ja yhteisöjen vuosikokouksia joko lykättyä tuonne syyskuun loppuun saakka tai sitten on tämä etäkokouksen mahdollistaminen, on tärkeä tämän epidemian aikainen toimenpide.

Mutta aivan niin kuin jo edustaja Heinonen nosti puheenvuorossaan esille, haluaisin ministeriltä kysyä, kun hän on täällä paikan päällä, onko mietitty sitä, että nyt sitten tehtäisiin yhdistyslakiin muutos, joka mahdollistaisi sen, että nämä kokoukset olisivat jatkossakin mahdollisia, jolloinka välttyttäisiin siltä, että meillä tuhannet ja tuhannet yhdistykset joutuvat tekemään näitä sääntömuutoksia ja aloittamaan sääntöjensä uudelleen rekisteröintejä ynnä muuta, ynnä muuta. Elikkä onko mahdollista tällä tavalla tulla vastaan tätä yhdistys- ja järjestömaailmaa, joka on kuitenkin kansalaisyhteiskunnan kivijalka monella tavalla? Siinä mielessä näkisin, että jos tämä ei vielä ole valmistelussa, niin olisi syytä tätä lähteä pohtimaan.

Sitten yksi ihan tällainen anekdootti, jonka aikaisemminkin, kun vastaavantyypistä lainsäädäntöä täällä salissa käsiteltiin, toin esille. Meillähan evankelis-luterilaisen kirkon kohdalla jouduttiin tekemään erillislainsäädäntöä sen tähden, että kirkko autonomisena yksikkönä ei ole valtiovallan sääntelyn alaisena vaan he joutuvat tekemään ensin sen kirkolliskokouspäätöksensä ja sitten tuomaan tänne eduskuntaan nämä vastaavat lakimuutokset. Mutta tässä samassa yhteydessä on tullut esille, että meillähan on muitakin uskonnollisia yhdyskuntia, jotka ovat vastaavantyypisessä autonomisessa asemassa, mutta heillä ei sitten olekaan vastaavantyypistä mahdollisuutta tehdä tätä itsesääntelyä, jolloinka on jouduttu vähän kummalliseen tilanteeseen. Toki tässä nyt aika monien näitten uskonnollisten yhdyskuntien kohdalla on kuulemma se ajatus, että katsotaan, että nyt kuitenkin tämä poikkeusolo menee tässä pikkuhiljaa ohitse ja asiat eivät ole niin kiireellisiä, etteikö niitä voitaisi sitä aikaa odottaa. Mutta tämä on semmoinen erikoinen tilanne, mikä on tullut esille tässä, että meillä on tavallaan sellaisia autonomisia yksiköitä, jotka eivät kuitenkaan pysty tekemään itseänsä koskevia lainsäädäntömuutoksia ja jotka ovat joutuneet tietynlaiseen pattitilanteeseen. En tiedä, onko oikeusministeriössä tästä jonkunlaista tietoa, mutta tämä on tullut näissä tilanteissa esille. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Östman.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2021 vp

14.20 Peter Östman kd: Arvoisa rouva puhemies, värderade talman! Koronapandemia on muuttanut suomalaisten elämää ja arkea. Tänä päivänä suuri joukko ihmisiä on siirtynyt etätöihin, ja joudumme aika ajoin alueellisesta tartuntatilanteesta johtuen välttämään ihmiskontakteja ja järjestämään etäkokouksia, mistä tässäkin hallituksen esityksessä on kyse.

Den här coronapandemin har ju nog ändrat vardagen i våra liv och vi är tvungna att ta i beaktande på vilka sätt vi ordnar möten både när det gäller business och inom föreningsliv och så vidare. Vi är tvungna, tror jag, att en tid framöver fundera över på vilket sätt man på bästa och säkraste sätt arrangerar möten.

Tätä hallituksen esitystä on helppo kannattaa erityisesti tässä tilanteessa. Samaan aikaan meidän on syytä kääntää katseemme myöskin tulevaisuuteen ja pohtia, miten asiat järjestetään koronapandemian jälkeen. Sehän on näin, että mitä digitaalisempi meidän arkemme on, sitä suuremmaksi myös turvallisuuden tarve kasvaa. Digitaalisessa ympäristössä toimiminen edellyttää uhkien tunnistamista ja havaitsemista sekä niiltä suojautumista. Toivon, että erityisesti nämä tietoturva-asiat pohdittaisiin tarkoin tulevassa valiokuntakäsittelyssä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Pelkonen.

14.21 Jaana Pelkonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esitys on kannatettava, ja aiheesta on käytetty edellä varsin tyhjentäviä ja hyviä puheenvuoroja. Olen itsekkin saanut palautetta siitä, että moni toivoo, että olisi hyvä, että myös korona-ajan jälkeen säilyisi mahdollisuus etäosallistumiseen ja verkkokokouksiin.

Edustaja Soinikoski puhui jo pysyvän lainsäädännön valmistelusta, ja myös edustajat Heinonen ja Essayah nostivat tätä samaa asiaa esiin ja tekivät ministerille hyviä kysymyksiä, joihin itsekkin toivon kuulevani vastauksen. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ovaska.

14.22 Jouni Ovaska kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä todella on tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen esitys. On esimerkiksi ollut ilo huomata erityisesti puolueen puolella, miten osanottajamäärät koko puolueen kokouksiin ovat lisääntyneet nyt, kun ne ovat etänä, eli se on ollut huomattavasti helpompaa ja nopeampaa erityisesti pitkien etäisyyksien Suomessa.

Tässä on nostettu esiin tätä lainsäädännön muutostarvetta siltä osin, että saataisiin pysyvä järjestelmä. Tietysti toisaalta tässä ehkä kaippaa ministeriöltä tiedottamista ja siltä osin tukea näille yhdistyksille ja muille toimijoille, että ne, joilla vielä ei ole olemassa sitä, että voivat etänä toimia, muuttaisivat sääntöjään. Eli on muitakin keinoja kuin vain tämä yksi yhteen -lainsäädäntö, joka tehtäisiin.

Minun mielestäni kiitos kuuluu oikeusministeriölle myös siinä, että tämä on johdonmukaista ja ennakoivaa lainsäädäntöä, kun kaikki koronalainsäädäntö, mitä meillä on, ei ole sitä ollut. Mielestäni tätä on hienosti valmisteltu etukäteen, ja meillä ovat eri toimijat pystyneet valmistautumaan siihen, että pystyvät suunnittelemaan kokouksia tämän poikkeuslainsäädännön ollessa voimassa. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kinnunen.

14.23 Mikko Kinnunen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kiitos ministerille lain väliaikaisen poikkeamisen esittelystä. Tämän pandemian aikana olemme monella tapaa pyrkineet välttämään ja vähentämään kontakteja, ja olemme saaneetkin tautitilanteen hyvään hallintaan monella alueella. Kiitos siitä kuuluu niin viranomaisille kuin kuuliaisille kansalaisille.

Yhtiöiden ja osuuskuntien ja yhdistysten ja yhteisöjen kokoukset tulee voida järjestää terveysturvallisesti pandemian pitkittyessäkin. Poikkeussääntelyä on tarve jatkaa. On tarpeen voida lykätä kevään ja kesän vuosikokouksia ja yhtiökokouksia syksyille ja toteutettavaksi myös etäkokouksina. Tämä mahdollistaa demokratian toteutumisen ja yhteisöjen sujuvan toiminnan poikkeavana aikana. Kuten edustaja Essayah totesi tuossa edellä, on kysymys kansalaisyhteiskunnan kivijalasta.

Etäosallistumisen säädöksiä tulee toki uudistaa pitkällä juoksulla myös pysyvällä lain-säädännöllä niin, että ongelma ei toistu aina uudelleen uusien tautien tullen. Etäkokouksista saamamme myönteiset kokemukset kannattaa ottaa tässä valmistelussa huomioon. Myös uskonnollisten yhdyskuntien tukalaa tilannetta on syytä arvioida mahdollisuuksien mukaan.

Arvoisa puhemies! Laki on oikein kannatettava.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Norrback.

14.25 Anders Norrback r: Arvoisa puhemies, ärade talman! Hallituksen esitys on luonnollinen jatkumo syksyllä 2020 säädettyyn väliaikaiseen lakiin, joka antaa mahdollisuuden järjestää yhtiökokous sähköisesti.

Ärade talman! Den här lagen om temporära avvikelser från aktiebolagslagen är nödvändig i det här läget, men det är också med tanke på framtiden, att vi skaffar oss erfarenheter, såsom många har fört fram här. Själv tror jag att framtiden när det gäller den här typen av möten inte kanske enbart är distansmöten, utan vi talar om hybridmöten, just med de många argument som har kommit fram när det gäller att vi bor på flera ställen... [Puhujan mikrofoni sulkeutuu]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja, anteeksi, nyt mikki ilmeisesti lähti pois päältä.

Det var någon som tyckte att jag talat för mycket redan, men jag fortsätter i alla fall. [Naurua]

Ja, som många har sagt här så tror jag att framtidens möten är hybridmöten. Därför är det bra att vi skaffar oss erfarenheter och gör utvärderingar, och det gäller egentligen allt — jag har lyft upp det flera gånger här i salen. Det gäller alla de här coronalagarna. Vi ska inte bara se dem som tillfälliga krislagar, vi ska också ta erfarenheter och se hur vi kan utveckla den kommande normala verksamheten. — Tack.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kalmari.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2021 vp

14.26 Anne Kalmari kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kiitän ministeriä ja ministeriötä hyvästä työstä. On tärkeää, että yhteisöt, yhdistykset, osakeyhtiöt ja osuuskunnat voivat jatkaa toimintaansa koronasta huolimatta.

Vaikka tiedän, että varmasti nyt esimerkiksi vaalien valmistelun myötä ministeriössä on paljon toimia, niin pyytäisin pohtimaan sitä jatkoa, mikä tässä esiin nousi. Kun on hyväksi havaittu, oikeastaan demokratian lisäämistä, se, että etänä pystytään osallistumaan yhä useampiin kokouksiin, niin toivoisin, että Suomessa pystyttäisiin menemään siihen suuntaan, ettei kaikki tämäntyyppinen nousisi aina perustuslailliseksi kysymykseksi, kun jotenkin tuntuu, että nimenomaan tähän suuntaanhan meidän tasa-arvon pitäisi mennä. Jos tässä esimerkiksi sentyyppisiä tulkintoja tulee, niin olisi tärkeää, että niitä jo hyvissä ajoin puutaisiin niin, että tulevaisuudessa meillä sitten olisi yhtenäinen hyvä käytäntö. Kiitos tästä työstä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lindén.

14.28 Aki Lindén sd: Arvoisa rouva puhemies! Pyysin puheenvuoroni edustaja Östmanin puheenvuoron aikana, koska hän esitti tärkeän kysymyksen, että milloin voimme siirtyä normaaliin käytäntöön. Tässä on ollut hyvin sopuisa ja rakentava keskustelu, niin kuin erinomaisesti asian luonteeseen ja hyvään valmisteluun sopiikin.

Tässä on noussut mielestäni esille kaksi vähän erilaista kysymystä.

Ensimmäinen on se, voitaisiinko tehdä pysyvää lainsäädäntömuutosta. Sen ovat monet ottaneet esille, ja odotan itsekin siihen ministerin vastausta. Itse en jatka siitä aiheesta sen pidempään.

Mutta sitten tämä toinen kysymys: onko, ja milloin on, mahdollisesti näkymää palaamisesta niin sanottuun normaaliin? No se on tietysti asia, josta terveysviranomaisilla on omia käsityksiä, mutta haluaisin ihan oman mielipiteeni tässä yhteydessä tähän asiaan kuitenkin todeta. Tänä aamuna kuulin radiosta ja eilen jo televisiuutisista sen hätkähdyttävän tiedon — tänä aamuna siis valtiovarainministeri Vanhanen sitä siteerasi, ja nyt menee kovin kauas Suomesta — että Intiassa oli ollut eilen 200 000 tartuntaa. No äkkiä tuli sitten tarkistettua, mikä on Intian väkiluku, ja huomasin, että tuo 200 000 vastaisi Suomessa 800:aa tartuntaa vuorokaudessa. Ja meidän olimme sellaisella tasolla korkeimmillaan. Se oli silloin, kun ryhdyttiin valmistelevaan liikkumisrajoituksia. Niinpä samassa uutisessa kerrottiin eilen, että esimerkiksi Delhiin oli julistettu viikon mittainen ulkonaliikkumiskielto. No tämä liittyy nyt käsillä olevaan asiaan vain sillä tavalla, että me olemme nyt tulleet tästä rutkasti alaspäin, eli viimeisin luku on kaiketi 85, siis tämä kahden viikon ilmaantuvuus. Ja koska tässä liikkuu paljon lukuja, niin olen itselleni kehittänyt tämmöisen muistisäännön: kun puhumme tästä kahden viikon ilmaantuvuudesta per 100 000 asukasta, niin siellä luku 100 vastaa 400:aa uutta päivittäistä tartuntaa. Ja nyt esitän näkemykseni siitä, että siinä vaiheessa, kun meillä ilmaantuvuusluku painuu alle 25:n — joka tarkoittaa, että päivittäisten tartuntojen määrä painuu alle sadan — minun mielestäni on aika ihan vakavasti ryhtyä puhumaan siitä, että siirrymme takaisin normaaliin, ja sekään aika ei toivottavasti ole kovin kaukana.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ja sitten myönnän vielä ministerille 3 minuutin puheenvuoron. — Olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2021 vp

14.30 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson: Kiitos, arvoisa puhemies! Kiitos kaikille edustajille kaikista ryhmistä tuesta tälle esitykselle.

Jag vill tacka varmt för det stöd som ni har visat för den här lagändringen.

Tässä on esitetty erittäin hyviä kysymyksiä ja perusteltuja kysymyksiä, ja vastaan niihin heti. Elikkä etäosallistumista helpottavien ja verkkokokousten sallimista koskevien osakeyhtiölain, asunto-osakeyhtiölain ja osuuskuntalain säännösten valmistelua koskeva lainvalmistelutoimeksianto annetaan ihan lähiaikoina, ja hallituksen esitys on tarkoitus antaa ensi vuoden alussa siten, että näitten lakien muutokset voidaan saattaa voimaan 1.7.2022.

Sitten oli paljon hyviä kysymyksiä myös yhdistyslaista. Erikseen siis valmistellaan etäosallistumisen helpottamista ja verkkokokousten sallimista yhdistyksissä tämän Yhteisöllinen kansalaistoiminta 2020 -hankkeen mietinnön ja siitä lausuntokierroksella saadun palautteen pohjalta. Elikkä tämä on nyt ollut lausuntokierroksella, ja nyt katsotaan, mitä kaikkea siinä lausuntokierroksella on tullut esille. Tästä jatkovalmistelusta me päätetään vielä tämän kevään aikana, ja mielestäni tässä on edustajien hyvät näkökohdat otettava huomioon elikkä se, että voisi osallistua etäkokoukseen yhdistyksessä myös ilman, että yhdistys on tehnyt tämän sääntömuutoksen. Tämä on sellainen palaute, jota tulen viemään eteenpäin nyt, kun tätä valmistelua jatketaan.

Sitten tässä edustaja Heinonen — joka on nyt lähtenyt jonnekin muualle — kysyi tiekunnista, ja edustaja Essayah kysyi muun muassa näistä uskonnollisista yhdistyksistä ja kirkosta. Näitten osalta lainsäädäntö on muissa ministeriöissä. Ne eivät ole oikeusministeriössä, mutta oikeusministeriö on vienyt eteenpäin asianomaisille ministeriöille tämän viestin, että tätäkin asiaa siellä pitäisi pohtia. Elikkä toivon itse, että tähän mennään.

Ja niin kuin tässä on monessa puheenvuorossa tullut esille, niin nyt puhutaan kansalaisyhteiskunnan kivijalasta, kun puhutaan yhdistyksistä, ja voi sanoa näin, että jos tästä koronaviruksesta on nyt jotain hyvää tullut, niin tässä on esimerkki juuri sellaisesta hyvästä kokemuksesta, joka on antanut meille yhteiskuntana myös lisää työkaluja siihen, että ihmiset voivat osallistua ja tuntea olevansa osallisia yhdistysten toiminnassa.

Kiitos tästä palautteesta, ja edustaja Lindénille voisin sanoa, että toivon myös itse, että kohta olisimme siinä tilanteessa, että voisimme ruveta avaamaan yhteiskuntaa enemmän. Kehitys näyttää nyt hyvältä, ja hallitus jatkaa keskustelua tästä exit-suunnitelmasta tänä iltana kello 17, elikkä tähän asiaan saamme vielä palata. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan, jolle lakivaliokunnan on annettava lausunto.